

Súd: Okresný súd Nitra
Spisová značka: 11P/183/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4120208174
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 10. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Erika Licskóová
ECLI: ECLI:SK:OSNR:2023:4120208174.11

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nitra sudkyňou Mgr. Erikou Kovačicovou, v rodinnoprávnej veci navrhovateľky - matky: A. B. (predtým C.), D. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F., G. X, zastúpená advokátskou kanceláriou JÁNSKY & PARTNERS s. r. o., advokátska kancelária, so sídlom Nitra, Štúrova 13, IČO: 47 249 650 a otca: H. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F., F. X, t. č. v I. F. J. K. L. B. M., so sídlom M., J. N. O. XX, o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinnosti k maloletej P. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpenej Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nitra, Štefánikova tr. 88 ako kolíznym opatrovníkom, takto

rozhodol:

I. Otec je povinný prispievať na výživu maloletej P. C., nar. XX.XX.XXXX sumou 130,- eur mesačne ktoré je otec povinný platiť vždy vopred k rukám matky do 15.dňa v mesiaci vopred.

II. Súd styk otca s maloletou neupravuje.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka sa návrhom zo dňa 20.7.2020 domáhala rozvodu manželstva a úpravy práv a povinností k maloletemu dieťaťu na čas po rozvode.

2. Súd po vykonanom dokazovaní rozhodol rozsudkom tak, že manželstvo účastníkov rozviedol. Maloletú P. C., nar. XX.XX.XXXX zveril do osobnej starostlivosti matke, ktorá bude dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok. Otca zaviazal prispievať výživným v sume 130 eur mesačne, ktoré je otec dieťaťa povinný platiť k rukám matky dieťaťa vždy do 15-teho dňa príslušného mesiaca vopred počnúc právoplatnosťou rozsudku o rozvode. Súd návrh manželky v časti návrhu týkajúceho sa prispievania na výživu maloletej P. C., nar. XX.XX.XXXX za obdobie od 1.6.2017 zamietol. Styk otca dieťaťa s maloletou P. C., nar. XX.XX.XXXX sa neupravil. Súd žiadnemu účastníkovi nepriznal nárok na náhradu trov konania.

3. Voči IV., VI. výroku rozsudku podal otec včas odvolanie. Krajský súd v Nitre rozhodnutím sp.zn. 5CoP/51/2022-112 zo dňa 16.11.2022 rozhodol tak, že IV., VI. a VII. výrok rozsudku súdu prvej inštancie zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie. Odvolací súd v bode 39. vyslovil svoj právny názor a to, že súd prvej inštancie musí doplniť dokazovanie ohľadne potenciálneho príjmu otca a jeho majetkových pomerov, teda treba sa zaoberať tým, aký príjem by otec mohol dosiahnuť, keby nebol vo výkone trestu odňatia slobody, a to s prihliadnutím na jeho vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosti, zručnosti, pracovné skúsenosti, situáciu na trhu práce a pod.. Ďalej súd prvej inštancie má povinnosť vypočítať maloletú ohľadne jej vzťahu k otcovi a zaoberať sa aj tým, aké sú možnosti otca na priamy styk (stretávanie sa) otca s maloletou vo výkone trestu odňatia slobody, teda v zariadení, v ktorom sa otec

momentálne nachádza, a ak dospeje k záveru, že styk otca s maloletou priamo vo VTOS nie je v jej záujme, bude sa zaoberať možnosťou nepriameho styku ako doplňujúcou formou priameho styku, aby tak bol zachovaný pre dieťa do budúcnosti priestor na zlepšenie vzťahov, keďže otec je vo výkone trestu odňatia slobody.

4. Vzhľadom na vyjadrený právny názor odvolacieho súdu, súd prvej inštancie vo veci nariadil pojednávanie a vykonal ďalšie dokazovanie.

5. Súd vyslúchol maloletú P. C., nar. XX.XX.XXXX za prítomnosti kolízneho opatrovníka a bez prítomnosti rodičov. Z výsluchu maloletej súd zistil, že maloletá sa nechce s otcom stretávať v priestoroch ÚVTOS a ani telefonicky. Tak isto sudkyňa povedala, že sa bojí, aby ju otec neuniesol. Opísala aj prípad, keď ju starí rodičia zo strany otca nútili telefonovať s otcom, keď bola u nich na návšteve. Otca si nepozná. Aj keď dostáva od neho pohľadnice. Nevylúčila však v budúcnosti stretnutie s otcom. Maloletá je spokojná v domácnosti matky a jej manžela.

6. Otec maloletej na pojednávaní konanom dňa 18.10.2023 po oboznámení sa s vyjadrením maloletej ohľadne stretávania sa s otcom uviedol, že už netrvá na úprave styku s maloletou. Matka aj kolízny opatrovník súhlasili s neupravením styku otca s dcérou.

7. Matka na pojednávaní uviedla, že výdavky na maloletú má na školu - na začiatku septembra je to 100 až 200 eur, strava, ZRPŠ 30 eur ročne, do družiny a na obedy nechodí, pretože matka je doma. Tanečná ju vyjde 45 eur mesačne, oblečenie 50 eur + sezónne oblečenie, hračky, výlety zo školy. Maloletá je častejšie chorá, je aj alergička, kupuje jej každý mesiac sprej do nosa v sume 10 eur mesačne. U zubára naposledy platila 60 eur. Celá rodina minie 500 - 600 eur na stravu. Matka poberá rodinné prídavky 180 eur, náhradné výživné na Zaru 130 eur. V domácnosti býva s manželom a s tromi deťmi. Manžel má príjem 700 - 800 eur + daňový bonus na tri deti. Ďalej má výdavky na nájom 590 eur - to je vrátane energií. Telefón paušál 30 - 40 eur, dcéram dobíja kredit 2 x 6 eur, internet 20 eur. Celý príjem spotrebujú. Nevlastní nehnuteľnosť. Žijú z príjmu, jej rodičia im pomáhajú, napr. matka zaplatila tanečnú, lebo matke to nevychádzalo a ešte poberá 100 eur na staršiu dcéru ako výživné.

8. Kolízny opatrovník na pojednávaní sa pridrižoval svojich vyjadrení. Mal za to, že 130 eur ako výživné je adekvátne prihladnuc na výdavky na maloletú. Tak isto po ukončení výkonu trestu má možnosť sa otec zamestnať, možností je veľa.

9. Súd vo veci vykonal dokazovanie na pojednávaní oboznámením sa s nasledovnými dôkazmi: rozsudok Krajského súdu v Nitre sp.zn. 5CoP/51/2022-112 zo dňa 16.11.2022, výsluch maloletej dňa 18.10.2023, návrh zo dňa 20.7.2020, správa MV SR, správa UPSVaR z 20.10.2023, výpočet čistej mzdy - mzdová kalkulačka, vyj. matky zo dňa 23.10.2023 + pokladničné doklady o výdavkoch, potvrdenie o zaplatení za krúžok mal. rozsudok OS 11P/264/2014 zo dňa 6.5.2015, potvr. UPSVaR o poberaní rodičovského príspevku za rok 2022 a 2023, potvr. o poberaní náhradného výživného 2022 a 2023, zmluva o nájme 28.1.2020, potvr. o príjme manžela matky, ftc. žiackej knižky maloletej, inzerát Amazon Sereď, vyjadrenie GaKÚ z 8.2.2023, vyjadrenie ÚVTOS Želiezovce zo dňa 21.2.2023, prehľad pracovnej odmeny otca v ÚVTOS, lustrácia v ZVJS zo dňa 16.8.2023, a na základe takto vykonaného dokazovania ustálil tento skutkový a právny záver:

10. Matka maloletej zabezpečuje starostlivosť a výchovu maloletej z objektívnych dôvodov. Nakoľko otec maloletej si neplní riadne a včas svoju vyživovaciu povinnosť, matka poberá náhradné výživné z ÚPSVR Nitra. Okrem toho má matka ešte ďalšie 2 vyživovacie povinnosti. V domácnosti býva so svojimi mal. deťmi a manželom, ktorý je zamestnaný s príjmom.

11. Otec maloletej má 1 vyživovaciu povinnosť. Momentálne vykonáva nepodmienečný trest odňatia slobody v ÚVTOS Želiezovce. Podľa lustrácie ZVJS mu trest bude trvať do 5.5.2027. Otec je bez akýchkoľvek pracovných návykov. Vo výkone trestu odňatia slobody bol síce zaradený do práce, ale pre jeho správanie ho vyradili. Vo výkone dosahoval veľmi nízky príjem. Jeho zdravotný stav je primeraný jeho veku.

12. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

13. Pri určení výživného súd prihliadol na možnosti a schopnosti otca, jeho pracovné skúsenosti, zdravotný stav a jeho správanie. Otec maloletej má základné vzdelanie. Jeho zdravotný stav je primeraný jeho veku. Nemá absolútne žiadne pracovné návyky - v živote nikdy nikde nepracoval. Financie si zabezpečoval trestnou činnosťou. Dôsledkom toho je aj momentálne vo výkone trestu odňatia slobody. Otec je vo výkone trestu odňatia slobody vlastnou vinou, preto súd vychádzal domnienky, že ak by táto situácia nenastala, aký by mohol mať otec zárobok v okrese, kde má trvalý pobyt. Súd posudzoval skutočnosť, že ak by nebol vo výkone trestu odňatia slobody, mohol by si zarobiť aspoň minimálnu mzdu. V čistom to predstavuje 568 eur. Otec má len 1 vyživovaciu povinnosť, preto 20% z čistej mzdy predstavuje 113 eur. Ďalej súd vykonal zisťovanie na ÚPSVR Nitra, odbor zamestnanosti, ohľadne pracovných ponúk v okrese Nitra pre osoby so základným vzdelaním, ktoré nemajú žiadne pracovné skúsenosti či návyky. Súd zistil, že v rámci okresu Nitra sú desiatky pracovných ponúk, pričom ponúkaná mzda sa pohybuje od minimálnej mzdy až po 1160 eur v hrubom. Matka má náklady na maloletú spočívajúce v: na začiatku septembra je to 100 až 200 eur, strava, ZRPŠ 30 eur ročne, tanečná 45 eur mesačne, oblečenie 50 eur + sezónne oblečenie, hračky, výlety zo školy. Maloletá je častejšie chorá, je aj alergička, matka jej kupuje každý mesiac sprej do nosa v sume 10 eur mesačne. U zubára naposledy platila 60 eur. Z doložených dokladov vyplynulo, že matka mala výdavky na ošatenie, lieky, zdravotnú starostlivosť, školské/iné potreby za obdobie 02 - 10/2023, 02/2023: cca vo výške 24,50 EUR (zimná detská obuv), 03/2023: cca vo výške 60,39 EUR (ošatenie, hodinky) , 04/2023: cca vo výške 41,81 EUR (ošatenie, lieky) , 05/2023: cca vo výške 109,98 EUR (ošatenie, lieky), 06/2023: cca vo výške 106,11 EUR (ošatenie, lieky, obuv, športové potreby), 07/2023: cca vo výške 106,55 EUR (dentála starostlivosť, lieky), 08/2023: min. vo výške 12,- EUR (ošatenie), 09/2023: cca vo výške 118,36,- EUR (ošatenie, lieky, školské potreby), 10/2023: cca vo výške 84,93 EUR (ošatenie, obuv); výdavky na exkurziu, pracovný zošit anglický jazyk (PZ ANJ) a predplatné časopisu Vrabček v celkovej sume 26,60 EUR; výdavky spojené s úhradou kúpy učebníc a pracovných zošitov pre 2. ročník vo výške 32,- EUR - viď zápis triednej učiteľky zo dňa 24.10.2023; školské fotenie - cena za sadu fotografií vo výške 15,- EUR (19,- EUR s rámčekom), apod. spolu min. vo výške 783,23 EUR za 9 kalendárnych mesiacov bez zahrnutia nákladov na stravovanie, kultúrne vyžitie /kino, vystúpenia alebo divadlo pre deti/, cestovanie (výlety), hračky, internet, telefón a pod. Keďže starostlivosť a výchovu zabezpečuje výlučne matka z objektívnych dôvodov, súd má za to, že výživné 130 eur je adekvátne, prihliadnuc i na potreby maloletej.

14. Advokát navrhovateľky žiadala priznať trovy konania podľa § 55 CMP, keďže mal za to, že sú splnené podmienky. Poukázal na zjavne obštrukčné a zbytočné odvolania otca, čo sa ukázalo na poslednom pojednávaní, keď nežiadal upraviť styk. Tieto okolnosti považoval za také, ktoré tento postup súdu umožňujú. Súd návrhu nevyhovel a nepriznal trovy konania žiadnemu účastníkovi, nakoľko nemal za preukázané obštrukcie zo strany otca. Otec sa až po oboznámení s obsahom výsluchu maloletej rozhodol netrvať na úprave styku s maloletou. Tak isto nemožno považovať podanie odvolania účastníkom konania za obštrukciu. V prípade výživného totiž nemá podané odvolanie zo strany povinného rodiča žiadne suspenzívne účinky. Práve naopak. Rozsudky o výživnom sú vždy predbežne vykonateľné. Na základe týchto skutočností nemožno hovoriť o dôvodoch hodných osobitného zreteľa pre ktoré by bolo spravodlivé, aby boli matke priznané trovy konania. O trovách konania účastníkov, ktoré vznikli účastníkom v konaní - pred súdom prvého stupňa ako aj pred odvolacím súdom, rozhodol súd podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak CMP neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia rozsudku cestou Okresného súdu Nitra na Krajský súd v Trnave.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Ak povinný dobrovoľne nesplní to, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na výkon rozhodnutia.